

Pensionsselskaber og staten investerer i miljøødelæggende svinefabrikker i udviklingslande

Den danske stat og en række danske pensionsselskaber investerer i svinefabrikker i Chile¹ og andre lande på den globale top-10 for eksport af svinekød. Det bliver solgt som udviklingsprojekter med fokus på bæredygtighed, men det reelle formål er først og fremmest at skabe profit.

Danish Agribusiness Fund (DAF)², bestående af PensionDanmark, PKA, IFU og staten, er hovedaktionær i aktieselskabet Coexca, som i 2015 opførte en svinefabrik i San Javier i Maule regionen, Chile.

Der er store problemer i lokalsamfundet omkring San Javier med lugtgener, forurening og sygdomme, der kan relateres til svinefabrikken. Den 17. September 2019 fik Coexca en miljøgodkendelse af myndighederne under et lukket møde, som blev afholdt uden lokalsamfundets vidne. Miljøgodkendelsen blev presset igennem trods klager.³

Den lokale modstandsgruppe Maule Sur Por La Vida har siden retsforfulgt Coexca for at ødelægge miljøet og lokalsamfundet. Det førte til, at virksomheden i 2020 blev dømt for at krænke lokalbefolkningens ret til at leve i et forureningsfrit miljø. Men Coexca har stadig ikke godtgjort, de skader svinefabrikken har medført.

NOAHs danske samarbejdspartnere i Landsforeningen mod Svinefabrikker kommenterer sagen:

- "Vi kan på ingen måde stå inde for danske investeringer i svinefabrikker i udlandet, fordi det på samme måde som herhjemme ødelægger lokalsamfund og miljø. Det er grotesk, og det kan aldrig være bæredygtigt at bruge udviklingsmidler eller pensionskroner på svineindustri. Svinefabrikker kommer aldrig til at være gavnlig for et lokalområde, hverken i udlandet eller herhjemme. Derimod betyder det risiko for alvorlig sundhedsfare, f.eks. svineinfluenza og lungesygdomme, det forurener grundvandet, skader naturen, samt den altoverskyggende fare for at antibiotikaresistens overføres til mennesker," udtaler Helene Meden Hansen, talsperson for Landsforeningen mod Svinefabrikker.

¹ I 2015 var Chile den sjette største eksportør af svinekød i verden: [CHILEAN PORK PRODUCER FORMS UNION WITH EUROPEAN INVESTORS - IFU](#)

² [Fakta-om-Danish-Agribusiness-Fund.pdf](#)

³ [GRAIN | Resistance in Chile against Coexca and its factory pig farms](#)

Befolkningen i San Javier lider under lugt- og skadedyrsgener, vand- og jordforurening, øget forekomst af sygdomme⁴ og store økonomiske tab, som følge af fald i jord- og ejendomspriser. Svinefabrikken har ført til splid i lokalsamfundet og nedlukning af flere små landbrug.

En talsperson fra den lokale gruppe Maule Sur Por La Vida, der af sikkerhedshensyn ønsker at være anonym, udtaler:

- "Coexcas slogan er, *invester i bæredygtig langsigtet udvikling*. Det lyder meget godt, men virksomheden har ikke gjort andet i vores område end at nedbryde, ødelægge og hærge. Generelt ønsker de fleste af beboerne at flytte herfra, fordi der er måneder om sommeren fra oktober til marts, hvor det er umuligt at fortsætte vores hverdag. Husdyrene er dækket af fluer, alt er inficeret med larver og fluer. Med tiden er problemerne ikke blevet håndteret, men derimod forværret. Vores vand er også blevet forurenet."

Maule Sur Por La Vida har oplyst, at nye testresultater fra vand- og jordprøver blandt andet viste forurening med chlorpyrifos, diazinol og pirimiphos-methyl (alle insekticider). I EU er det ulovligt at sælge fødevarer, hvor der kan påvises indhold af chlorpyrifos, da selv meget små mængder har en skadelig effekt på mennesker.⁵ På grund af flueinfestationerne er bønderne også nødt til at bruge insekticider for at redde deres afgrøder, primært vin- og frugtplantager, hvilket har bidraget yderligere til forureningen. Fluerne forsvinder heller ikke længere i den kolde vinterperiode. Brugen af pesticider og

⁴ <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/13/5457>

⁵ [Chlorpyrifos i fødevarer - Fødevarestyrelsen](#)

insekticider skader naturen, dyr og mennesker, og det fører samtidig til større resistens over for disse kemikalier blandt sygdomsoverførende fluer.^{6,7}

Maule Sur Por La Vida prøver at få et møde med myndighederne og venter for tiden på testresultater på urin-, blod-, hår- og spytpøver samt neurale test for at se, hvor stor påvirkning forureningen har på deres kroppe, og for at finde ud af om det har kognitive konsekvenser.

Svinefabrikken har medført, at lokalsamfundet producerer mindre mad til eget brug, og den har ødelagt uerstattelig natur i området. Blandt andet lider det eneste regnvandsafhængige vådområde i Chile, hvor der er en unik flora, der besøges af mere end 100 migrerende fuglearter.

Der har været protester og modstand mod Coexca i årevis, både lokalt og i hovedstaden Santiago. I 2020 demonstrerede Maule Sur Por La Vida foran den danske ambassade på grund af Danish Agribusiness Funds rolle som hovedaktionær i Coexcas svinefabrik i San Javier. Den danske ambassade har valgt at stå på Coexcas side, og de har nægtet at mødes med repræsentanter for lokalbefolkningen.

Maule Sur Por La Vida har også demonstreret foran senatet og nationalkongressen. Det har ført til møder med sundheds- og miljøministeriet samt andre relevante myndigheder, men ikke til handling eller sanktioner mod Coexca fra myndighedernes side.

Talspersonen fra Maule Sur Por La Vida udtaler:

- "Investorerne forstår ikke den skade, de forvolder. Vi vil ikke have kompensation for den skade, der allerede er sket, for det vil der ikke kunne rettes op på i vores levetid. Men de skal lukke svinefabrikken og lade være med at bygge andre steder. Konsekvenserne vil være de samme, hvorend de bygger, og det der er sket med os, vil blot gå ud over andre territorier og andre menneskers helbred. Vi er blevet fordrevet, og de har ødelagt vores drømme. "

NOAH bakker op om Maule Sur Por La Vida og mener, at Danish Agribusiness Fund skal trække sig helt fra investeringerne i svinefabrikken, overskuddet, fra alle de år svinefabrikken har været i drift, bør betales tilbage til lokalsamfundet. Danish

⁶ [GRAIN | Resistance in Chile against Coexca and its factory pig farms](#)

⁷ Muñoz-Quezada, M.T.; Pasten, P.; Landeros, N.; Valdés, C.; Zúñiga-Venegas, L.; Castillo, B.; Lucero, B.; Castillo, A.; Buralli, R.J. Bioethical Analysis of the Socio-Environmental Conflicts of a Pig Industry on a Chilean Rural Community. *Sustainability* 2024, 16, 5457. <https://doi.org/10.3390/su16135457>

Agribusiness Fund, og de danske virksomheder der har arbejdet sammen med Coexca, bør også undskylde over for lokalbefolkningen i San Javier, for den skade de har været med til at forvolde. Desuden bør Danish Agribusiness Fund ikke investere i svinefabrikker i fremtiden. Svinefabrikker har ikke noget med bæredygtighed at gøre. Hvis Danish Agribusiness Fund virkelig mener, at de har fokus på bæredygtighed⁸, burde det slet ikke være muligt at investere i sådanne projekter og virksomheder.

Marie Hagensen, international koordinator i NOAH, udtaler:

- "Vi står midt i en klima- og biodiversitetskrise, der truer vores alle sammens fremtid. Det kræver, at vi investerer i tiltag, der skaber reelle forandringer og ikke i projekter, der jagter kortsigtet profit på bekostning af lokalbefolkningen i det globale syd."

Pressekontakt:

Marie Hagensen, mail: marie.h@noah.dk, tlf.: 60 89 90 35

International koordinator, NOAH - Friends of the Earth Denmark

Links til kilder og yderligere information:

⁸ [Fakta-om-Danish-Agribusiness-Fund.pdf](#)

- Muñoz-Quezada, M.T.; Pasten, P.; Landeros, N.; Valdés, C.; Zúñiga-Venegas, L.; Castillo, B.; Lucero, B.; Castillo, A.; Buralli, R.J. Bioethical Analysis of the Socio-Environmental Conflicts of a Pig Industry on a Chilean Rural Community. *Sustainability* 2024, 16, 5457. <https://doi.org/10.3390/su16135457>
- DAF faktaark: [Fakta-om-Danish-Agribusiness-Fund.pdf](#)
- DAF investerer i ny kinesisk svineavlsfabrik: [DAF INVESTS IN NEW CHINESE PIG BREEDING FARM - IFU](#)
- Pressemeddelelse af IFU om DAF: [DANISH AGRI FUND TO INVEST BILLIONS IN DEVELOPING COUNTRIES - IFU](#)
- COEXCA S.A.'s hjemmeside (på spansk): [Coexca S.A.](#)
- Pressemeddelelse fra PensionDanmark om deres investering i DAF: [DAF - PensionDanmark investerer i dansk fond til fødevareproduktion i udviklingslande | Nyheder, PensionDanmark](#)
- Haldor Topsøe og DAF investerer i indisk gødningsfabrik, artikel fra Globalnyt: [Haldor Topsøe og DAF investerer i indisk gødningsfabrik | Globalnyt](#)
- Statslig landbrugsfond tabte knap 100 millioner sidste år, artikel fra Agriwatch: [Statslig landbrugsfond tabte knap 100 millioner sidste år](#)
- Artikel fra AgFunder om DAFs investering i Coexca og udtalelser fra DAF: [Danish Agribusiness Fund Invests \\$12m in Chilean Pork Producer Coexca - AgFunderNews](#)
- Artikel fra Grain om modstand i Chile mod Coexca og deres svinefabrikker: [GRAIN | Resistance in Chile against Coexca and its factory pig farms](#)
- Længere analyse fra Grain om investeringer i landbrug og slagtedyr, hvor DAF's investering i Coexca fremgår: [GRAIN | Barbarians at the barn: private equity sinks its teeth into agriculture](#)
- Om CODEFF's (Friends of the Earth Chile) modstand mod Coexca (på spansk): [INDH files a protection appeal for environmental contamination of Agrícola Coexca SA pig farm](#)
- Coexcas egen 2023 rapport (på spansk): [MEMORIA_2023.pdf](#)
- Artikel fra Chiles Advokatsamfund (på spansk): [Corte de Talca establece que empresa faenadora de cerdos Coexca vulnera derecho a vivir en un medio ambiente libre de contaminación en población de San Javier - Colegio de Abogados](#)
- Artikel fra Ciper om DAF's rolle i Coexca (på spansk): [Fondo de inversión sostenible danés participa en empresa productora de cerdos acusada de incumplir normas ambientales - CIPER Chile](#)
- Artikel fra OLCA om Coexcas brug af insekticider og pesticider (på spansk): [Lavado de imagen: Chanchera Coexca recibe premio "Mejor empresa chilena" mientras comunidades rurales soportan el hedor y la contaminación](#)